

nába való visszavonulásokban akadályoztassa-meg. — Szorongattatván az ellenség, nagy hirtelenséggel kezdett hátrálni; úgy hogy az első könnyű Regiment, 's a' 6d. Vadász-Regement' csapatja csupán az útóljáró-sereget érheték-bé, mellyet üzvén Gyalogságunk, 's megtámadván Lovasaink, a' legnagyobb rendtelenségben futamtattak Tarragona falai alá. 12 ember esett-el az ellenség' részéről; sebesei nagy számmal vagynak. Részünkről mindössze is csak 7 ember esett-el és sebenedett-meg. Gen. Achard erősen magasztalja seregeinek vitézségeket.

Marsal Moncey.

Ugyancsak az említett Moniteur következő kerülő-levelet közöl, mellyet Külső Miniszter Vicomte Chateaubriand bocsátott a' Tengeri Hatalmasságoknak a' francia kir. Udvarnál lévő Nagy-követeihez és meghatalmazott Minisztereikhez: „Nagy-követ Úr! Vagyon szerencsém ezennel tudtára adni Excládnak, hogy a' királyi Igazgatás parancsolatot adott, a' Corunnai, Sz. Sebestyáni és Szantonai magokat megadott spanyol kikötők elrekesztésének feloldozása iránt. 'S ennek következtében minden ezen kikötők előtt megjelenő neutrális hajóknak szabad bemenetel engedtetik. Kérem Excládat, tudósítsa e' felől Igazgatását, 's a' t. Párizs, Oct. 7d. 1823.

Chateaubriand.

A' Journal des Debatsnak Oct. 8d. költ Számja, Chiclanából még Sept. 28d. indult levélnek kivonását közli a' következőkben: „Cádiz ágyúztatásának hathatós fogantatja leve, 's a' Leon szigete ostromlása végett tett rendeléseknek még hathatósabb. Leon szigete védelmezésének színe alatt, mint a' melly nem igen biztos seregekre bízott, oda küldettek Cadixból a' Madriti Militziák, 's tegnap, a' mint mondják, véget vete Val-

des a' Cortesi-gyűlésnek 's tagjait szétosztatá. A' Király szabad, 's holnap Puerto de Szanta Mariába fog jönni. Személyének őrzésére Cadixban a' Királyné nevét viselő Regiment rendeltetett, mint a' melly jó indulattól vezéreltetik. Mind ezen környülállásokat tulajdon kezeivel írta-meg a' Király az Angoulemi királyi Herczegnek, 's ezen levelét ma reggel hozá-meg első Kamarása Correa-Valmadino ('s nem Torres vagy Correa, mint az Etoile hibásan jelenté.) A' Valdestől függő spanyol Flottilla, már tíz nap óta csupán az alkalmas szelet várja, hogy magát hajós osztályunkhoz csatolhassa. Ezen szempillantásban minden ellenséges erősségeken és hajókon 's még Szan Fernandó erősségén is veres-fejér zászló lobog. Azonban még is egész reggel lövöldöztek reánk, a' mit onnan kell magyaráznunk, hogy bizonyosan a' Militziák cselekvék. Különben ezen szerencsés fordulást mind addig nem lehet hinni, míg csak közöttünk nem leszen a' Király; mert őrzőitől könnyen kitelik, hogy magok íraták vele ezen levelet, hogy így mi veszejtünk-el a' kiszállásra való időnkét. De ki is adatott a' parancsolat, a' hadi munkálodások' folytatása iránt, hanem az idő ma, fájdalom, nem arra való.“

Barcelonának útszáin 's még a' játékszínen is békességet kiáltoznak, különösen mióta tudokra esett, hogy Figueras megadta magát. — Perpignanba olly parancsolat érkezett, hogy a' Fernandez csapatjával elfogatott francia szökevények, hadi törvényszék elébe idéztessenek.

~~~~~

Az Oct. 9d. költ Moniteur szerint, Párizs Város lakosainak Oct. 8d. estve-li öt órákor ágyú-lövészek által adatott tudokra, hogy a' Spanyol Király és kir. Familiája szabadságban vagynak. Villám

sebeséggel terjedt - el azonnal a' hír az egész városon, 's bésetéledvén az idő, minden közönséges épületek, 's számos magános házak is kivilágosítottak.

Az Oct. 9dikei Etoile azon innepek-ről, 's az örömnök azon jeleiről beszéll, mellyek az Angoulemi kir. Herczegnek visszajövetelkor fognak történni. Azon győzedelmi-kapu, melly a' Neuillyi sorompó előtt az úgy nevezett Elysiumi mezők bemenetelénél még Napoleon alatt kezdetett - el építtetni, most hirtelen fel fog állíttatni, 's az Angoulemi Herczeg' és a' Spanyol Országot megszabadító franczia Ármada' tiszteletére szenteltetik. Ezen győzedelmi-kapu alatt jönnek el a' Seregek, Spanyol Országból hazatértekben. „E' szerint (mond az Etoile) a' Bonaparte által a' Bourbonok Dynastiája ellen indított hadnak emlékeztéül elkezdett Monumentomot, egy Bourbon házból való Király fogja bévégezni, mint a' ki megszabadítója leve egy Monarchának, ki, valamint ő, Sz. Lajostól, IV Henriktől, és XIV Lajostól vonja - le származását.“

Ugyancsak a' nevezett Ujság következendőleg elmélkedik még ez alkalmatossággal: A' Király így szólott Franczia Orzágnak Deputátusaihoz Jan. 28d. az utóbbi ülés' megnyitásakor: „Száz ezer Franczia, vezéreltetvén egy Familiámhoz tartozó Herczegtől, kit örvendező szívvél nevezek fiamnak, 's Sz. Lajos Istenének segítségül - hívása mellett, készen áll a' végre, hogy IV Henrik unokájának Spanyol Ország királyi - székét megtartsa, azon szép Országot a' végveszedelemtől megmentse, 's Európával újra megbékéltesse. A' háború csupán azon békességnek megszerzése végett indíttatik, mellyet Spanyol Orzágnak mostani állapotja mellett lehetetlen lenne elérni. Mihelyt Ferdinánd megszabadúl, azonnal vége minden ellenségeskedéseknek;

erre kötelezem magamat itten az Urak előtt.“ A' királyi szavak bételjesedtek. Apr. 7d. általment a' franczia Ármada a' Bidassoan; Sept. 29d. a' Bordeauxi Herczeg születése napján, fejer zászló lobogott Cadix' bástyájin, 's Oct. elsőjén, Spanyol Orzágnak szabadságba helyezettett Királya, az Angoulemi Herczeg táborában volt. Ez a' nagy történet, melly olly Város' szeme lattára ment végbe, mellyen Bonaparte erőt nem vehetett, Franczia és Spanyol Országokat, --- mind kettőt megszabadítván a' bitang- és fejetlen Igazgatásoktól — örökösen öszvebékéltette.“

Oct. 9d. reggel a' Tuilleriák' Kápolnájában Te Deum tartatott hálaadásul a' Mindenhatónak, Franczia Ország iránt való oltalmaért, 's Spanyol Ország Királyának megszabadíttatásáért.

Mi késleltethette a' spanyol Királyt, hogy Sept. 29dikéről Oct. elsőjéig haladott Puerto de Szanta Mariába érkezése, annak egyéb okát az újabb Ujságok sem adják annál, a' mi már közelébbi Leve-lünkben említetett, hogy t. i. a' Cortesek olly feltételektől függeszték - fel a' Királynak szabadon bocsáttatását, mellyeket az Angoulemi Herczeg bosszankodással megvetett.

Madridból Oct. 4dikéről így ír még a' többször említett Etoile:

Tegnap nagy rémülésben volt a' Főváros, minthogy a' két nap olta szárnyalt tudósítások nem akarának bémizonyosodni. Marsal Oudinot kedvetlen volt, 's az egész nap szomorúan telt - el; azonban a' Nép nem hagyván - fel még éppen minden reménységével, estve a' Pradóba 's a' del Sol kapuhoz, mint a' szokott sétálóhelyekre ment. Rettegését sugdosá itten egyik a' másikának fülébe. 8 3/4 órakor észre veszen egy Kurírt a' sokaság, körülveszi, de kérdéseket tenni neki nem bá-

torkodik: „Szabad a' Király! mond örömelragadtatásában a' francia Kurír; az utánam jövő spanyol Kurír csókolá a' Király kezeit... Egész Fámíliája vele van... Szerdán Oct. elsőjén délelőtt 11 3/4 órákor... Puerto de Szanta Mariába... Az Angoulemi kir. Herczeg fogadta... Igaz, a' mit mondok. — Alig hallattak ezen darabonkint ejtett szavak, hogy azonnal a' Fő-városnak egyik végéről a' másikáig riadott 200,000 torokból ezen sokszorozott öröm-kiáltás: Éljen a' Király! Eljenek a' Bourbonok!... Ki könnyekbe merüle-el, ki térdre esett, 's bocsátá köszönetét az Egek' Urának. Körülkerítik a' Kurírt, 's „Éljen a' Király!“ kiáltás között viszik a' Posta-házhoz, 's onnan a' Marsalhoz. Végre tehát hivatalosan tudósítottunk a' dolog felől; durrognak az ágyúkból az öröm-lövések, zúgnak a' harangok; a' kivilágosítás közönséges, az egész város az útszéken van, 's eszébe sem jut a' hazamenetel. Minden a' Gaceta extraordinariát várta, melly éppen sajtó alatt volt, 's végre kiadatott, megfelelven a' közönséges várakozásnak. Szavai ezek:

Hivatalos Czikkely. Éljen a' Király! ... Oct. elsőjén három fertály 12-re délelőtt ezt írja a' Külső-Miniszter Ő Exclja Puerto de Szanta Mariából a' Tengeri-Miniszternek: „Ezen szempillantásban részesülénk azon leírhatatlan örömben, hogy Urunkat a' Királyt egész királyi Fámíliájával egyetemben, a' számtalan spanyol és francia Népnek örvendezései és áldásai közben, a' partra ki lépni láthatjuk. Lehetetlen szavakat találnunk azon elragadtatásunknak kifejezésére, mellyet bennünk ezen óhajtott jelenés szült. A' Kurír, kit ma éjjel indítok útnak, elbeszéli majd Exclának ezen szerencsés napnak nevezetes környúlállásait.“ — Ezen történetnek következésében, mellyről a' Regenség

ma estveli öt órákor tudósított, ugyan az olly parancsolatot adott ki, hogy hónap fényes Te Deum tartassék, 's a' Főváros három éjjel egymásután kivilágosíttassék.“ — Estveli 10 1/2 órákor. — Ezen szempillantásban újra durrogni kezdenek az ágyúk, újra megszóllaltak minden harangok, 's a' Nép, leírhatatlan elragadtatásban van.

~~~~~

A' Journal des Debats így ír Madritből Sept. 30dikáról: „Ó-Castiliának Fő-Kapitánya (Odonnel Károly) jelenti Retortillóból f. h. 12d. a' Regenség Hadi-Miniszterének, hogy Ciudad-Rodri-go erősségét, Oberstlieutenant Armero által megvizsgáltatta, melly alkalmatossággal a' constitutiós szélső-strázsák veszteséggel verettettek-vissza szinte a' város falai alá, mellyben Empecinado fekszik seregeivel. Ez ellen Merino akar menni, kinek serege jó lábon áll 's 800 Lovasa is van.“

~~~~~

A' Journal des Debats Oct. 13d. a' Spanyol Király' Decretumán kívül, mellyet jövő Postával fogunk közölni, még ezeket is írja:

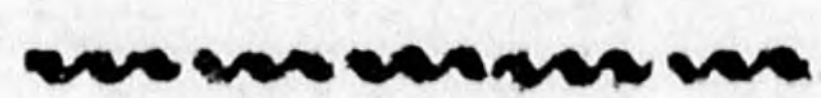
Gróf Bourdesoult' levele a' spanyol Külső-Miniszterhez:

„Vagyon szerencsém jelenteni Excládnak, hogy a' francia seregek, Ő Felsőség' parancsolatjánál fogva; elfoglalták Puerte-Suazo, Portazgo, la Corta-dura, Puntales és az Ország kapujának erősségeit.“

„Ma reggel kvártélyokra mentek a' Leon szigetebeli és a' Cádixi őrizet-seregek; a' Madriti és Szevillai Militziák ki fognak vetkeztetni fegyvereikből, 's Lucárba küldetnek, hol Passust kapnak a' haza takarodásra. Minden a' legnagyobb csendességgel ment végbe, 's minden ember örömet mutat.“

Mataróból Oct. 5d. Cataloniába szá-

mos francia Regimentek mentek-bé. Azt erősítik hogy a' Pamplona alatt fe-
küdött seregeknek egy része a' 4d. Ár-
mada-teszhez kapcsolatik, 's így ostro-
molják majd egész hathalóssággal azon
erősségeket, mellyek még eddigelé nem
capituláltak. — Marsal Moncey néhány
nap olta Mataróban van. Csupán azért
hagyá ide ezen várost, 's azért vivé Ha-
diszállását Arenis de Márba, hogy a' Cal-
desi érczes feredőkhez, mellyekkel él,
annál közelébb lehessen. — Az utóbbi
hadi történetek olta, nyugodtan viselik
magokat az ostrom alatt lévő helyeknek
örizeteik, 's nem háborgatják seregein-
ket.

Egy levél szerint, melly Oct. első-
jen indult Puerto de Szanta Mariából,
's Oct. 10d. közöltetik az Etoileben, Val-
des kormányzá azon ladikot, melly a'
Királyt Cadixből oda vivé; 's midőn a'
Király kiszállott a' szárazra, Valdes visz-
szament Cadixba.

Egy Oct. 5d. költ Madriti levél,
ugyancsak az Etoile Oct. 10dikei számjá-
ban így szól: „Puerto de Szanta Mariá-
ból Oct. elsőjének estvéjén indult tudó-
sításoknál fogva, a' Király, a' Karályné,
's a' kir. Herczegek és Herczegaszzo-
nyok a' legjobb egészségben vagynak. Még
eddig nem tudhatni, mikor indul a' Ki-
rály Madrit felé; hanem ez az út, a'
mint hiszik haladék nélkül meg fog tör-
ténni. — Tökéletesen visszanyervén a'
Király fejedelmi hatalmát, azt paran-
csolá, hogy a' Regenség hagyjon-fel hí-
vatalos foglalatosságaival. A' helebárdos
Gárda, melly a' Királyt Cadixből, Puer-
to de Szanta Mariába kísérte, eltörölte-
tett. — Néhányan azon személyek köz-
zül kik a' Cortesi Igazgatás alatt Udvari
szolgálatot viseltek, hivatalaikból letétet-
tek, ilyenek: Gróf Palafox a' királyi
Gárda Commendánsa; a' Fő Udvar-

mester Szanta-Cruz; Fő Lovász-mester
Altamira, 's a' Palota-commendans Co-
pons. — Gróf de la Puebla, Fő Udvar-
mesterré; Gróf Bergida, Fő Lovász-
mesterré; az Infandatói Herczeg, a' kir.
Gárda Fő-vezérévé neveztettek. Status-
titoknok Don Victor Saez (ki az Infan-
tadói Herczeggel ment az Angoulemi
Herczeg Fő Hadiszállására), hogy a' fog-
lalatosságok hátramarádást ne szenved-
jenek, a' Miniszteri tanács' Elölülőjévé
neveztetett. — Gen. Compana Cádixi Kor-
mányzóvá tétetett.“

Mataróból, Oct. 3dikáról egész bi-
zonysággal hirleli Utánírásban az Etoile
azon 3500 emberből álló csapatnak még
csak leendő szélytoszlatását, melly Tar-
ragonából Leridába nyomult-előre, 's
itt 800 embert hagyott hátra, 's úgy
fordult Arragonia felé, azt hívén, hogy
ottan nincsenek seregek.

Spanyol Amerika.

Callaoból Jún. 20d. indult, 's Lon-
donba Oct. 6d. érkezett levelek szerint,
a' Spanyolok, Gen. Canterac vezérlése
alatt, minekutána az Ország' belsőjében
két rendbeli Perui hadi-seregeket meg-
verték volna, a' Fő-várost Limát, min-
den lövés nélkül elfoglalák. Az Igazga-
tás 's az előkelő lakosok Callaóba futot-
tak, mellyet a' Spanyolok Jún. 26d. min-
den foganat nélkül támadának-meg. Gen.
Bolivar még nem érkezett-meg Guaya-
quilból. A' Congressus Truxillóba ment
hajón. A' Spanyolok egy óra járásnyira
táboroztak Callao alatt, 's 500 embert
hagytak hátra Límában, mellyet 500,000
Dollárig vetettek sarcz alá; hanem az
ánglus Jobbágyok' életét 's javait megkí-
méllették, 's nékiek teljes kereskedési
szabadságot engedének. Ezeknek javára
hathatósan munkálodott Prescott, az Au-
róra nevezetű királyi hajó' Kapitánya. —

gy Jún. 30d. indult levél szerint azonban, bajosan megy a' dolgok a' Spanyoloknak Limában és a' környékben; mert Szanta-Cruz, a' Perui Generalis, Arica-tól délfele Jún. 18d. nevezetes erővel kötött ki a' partra. — A' Valparaisoi tengeröbölben számos hajókat semmivé tett a' szélvész.

Portugallia és Brasilia.

A' Gaceta de Lisboa nevezetű Ujság egy hosszas cikkelyt közöl a' Portugallia és Brasilia között lévő egyenlenségekről, 's abban, a' két Ország szerencsétlen meghasonlásának okát, a' Corteseknek tulajdonítja; melly szerencsétlenség, mond azon Ujság, annál nagyobb, minthogy a' Király legalkalmasabb lépéseket kívánt tenni mind két résznek békességére nézve.

Bukovina.

Czernowicz, Oct. 11d. F. h. 7d. bemutattattak Orosz Császár Ő Felségének minden itteni tiszti-hivatalok, a' Papság, a' cs. k. Generálisság és Tisztég. Ő Felsége az Orosz Császár, a' mi felséges Császárunknál ebédelt ma és a' következő napokban. Ugyancsak a' mai nap délután bemutattattott felséges Urunknak azon három Moldvai Bojárokból álló Deputatio, mellyet Herczeg Stardza a' Porta rendeléséből küldött Jassiból Czernowiczba Ő Cs. K. Felségeknek köszöntésére. Tegnap fogadta ugyan ezen Deputatiót Orosz Császár Ő Felsége is. Oct. 9d. délután, a' magokat különös szokásaik által megkülönböztető Lippovai Vallásfelekezetűek közzül, kik Bukovinában, 's leginkább Suczawa körül telepedének meg, néhány férjfi és asszony személyek saját köntöseikben innepi módon öltözködve, vitettek legfőbb kívánság szerint Ő Cs. K. Felségek elébe. A' mi szeretett Császárunk méltóztatott őket gazdagon megajándékozni. — Tegnap este

felséges Urunk, Orosz Császár Ő Felségénél búcsúzó-látogatáson volt, mellyet ez a' Monarcha ma reggeli 7 1/2 órakor visszazonozott, a' midőn éppen indulóban volt Státusai felé. — Közönségesen tisztelt Császárunk minden idejét a' Státus foglalatoságaiban tölti, 's kevés óráit fordítja pihenésre és rövid kikocsizásra.

Oct. 20d. a' Státus-papirsainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 81 13/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal; Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P.; — Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. — Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal —; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 916 9/10 for. C. P. Holl. Arany —

Magyar Ország.

F. h. 15d. így szóllanak a' Hazai Tudósítások:

A' szüret Buda és Pest körül végbe ment. Közönséges vallás szerint a' termés jóval is kevesebb, mint tavaly; de jóságára nézve a' mult esztendeinek nem enged. — Somogy, Bács és Bihar Vármegyéből vett hiteles hírek szerint, ott a' termés bővebb és jósága sem hibáz.

Budán, f. h. 6d. megholt T. Bereczky János Úr, a' kir. Magyar Helytartó Tanácsnak nyugodalomban élt Titoknok, és T. Ns. Baranya Vármegye Tabla-Birája, példás és érdemes életének 73d. esztendejében.

Ns. Krassó Vármegyében fekvő Forasest nevű helységet királyi Adomány mellett megnyervén Winkler Ferencz Úr, Bécsi Nagy-kereskedő és Pesti Polgár; ezen Nemes Birtokába, ugyan attól vett Praedicátummal Sept. 22d. fényes pompával béiktattattott. A' midőn a' királyi ember' személyét Tek. Keresztesi

Frumer József Úr, Ns. Krassó Vármegye Fő Szolga-Birája, a' Káptalanbeli bizonyágnak képét pedig Fő Tiszt. Török Antal Battai Boldog Aszszony Apátura és a' Ns. Csanadi Káptalan Canonokja viselte.

Nagy Mélt. Hajnászkői L. Bárá Vécsey Miklós Fő Ispan Ö Exclja' előlülése alatt, Sept. 9d. és következett napjaiban, egész egy hétig tartott T. N. Szathmár Varmegyének Tisztújító-gyűlése, mellyben a' legutolsó Magistratualis Tiszt-ségig voksolással vagy is golyobiskákkal ment az új választás, igen szép és igazságos renddel. Mellynek következésében Első Al-Ispan: Kis-Dobronyi Isák Sámuel Cs. R. Tanácsos Úr. Második Al-Ispan: Geöcz Ferencz Úr. Fő Fiskálisok: Szerdahelyi Ferencz, és Horváth Antal Urak. Al-Fiskálisok: Császay László és Bánhegyesi Kulin János Urak. Fő Perceptor Csomay Pál Úr. Vice Fő Perceptor: Tholnay Imre Úr. Fő Notárius: Kovács Sándor Úr. Első Vice Notárius: Kölcsei Kende Zsigmond Úr. Első Vice Honor. Notárius: Schönfeldi Gróf Dégenfeld Ottó. Második Vice Notárius: Urai Uray Balint Úr. Honorárius Notáriusok; Szögyényi Szögyényi Sándor, Domahidai Domahidy Pál, Csepei Zoltán János és Gutorföldi Mátya Antal Urak. A' Krasznaközi Járásban Fő Szolga-Biró: Szeniczei Gáspár József; Első Vice Szolga-Biró: Kis-Dobronyi Isák Lajos; Második Vice Szolga-Biró: Tasnád-Szántói Becskly Károly Urak. A' Nagy-Bányai Járásban: Fő Szolga-Biró: Mandi Mandy Péter; Első Vice Szolga-Biró: V. Naményi Eötvös Mihály; Második Vice Szolga-Biró: Szirmai Szirmay György Urak. A' Számosközi Járásban: Fő Szolga-Biró: Benedekfalvi Luby Károly; Első Vice Szolga-Biró: N. Váradi Ajtay Sámuel; Második Vice Szolga-Biró Mező-Mada-

rassi Madarassy Pál Urak. A' Nyíri Járásban: Fő Szolga-Biró: Komoróczy Komoróczy Lajos; Első Vice Szolga-Biró: Zanathy Ferencz; Második Vice Szolga-Biró: Hiripi Szuhányi Ferencz Urak. Útak és Vizek Inspectorok: Péch-Újfalusi Péchy József Úr, Fő Szolga-Birói characterrel. Particularis Perceptorok a' négy Járásokban: Kereki Kerekes István, Nagy Lajos; T. Újhelyi Újhelyi Károly; és Santa Sándor Urak. Ordinárius Esküdtek: Riskó József; Uray Ambrús; Sulyok Gedeon; Szerdahelyi József; Draskóczy István; Gabányi Károly; Szúcs János; Jármy József; Szőke Lajos; Kálos Károly; Kotha Antal; és Zimany Ferencz Urak. Számvevő: Domahidai Domahidy Antal Úr. Archirarius: Leacsés István Úr. Köz bátorságra ügyelő Biztosok: Mészáros Sándor és Szintthay Gáspár Urak.

E r d é l y.

Thorda, Sept. 30d. A' Cs. R. Fő Herczeg József nevét viselő Erdélyi Lovas Ns. magyar Regiment, öszvevonulását tartván a' még Traján által nevezetessé lett Keresztes Mezején; másfél Divisiójával és a' Stábbal együtt Thorda Ns. Városában választotta fekvő helyét, 's f. h. elsőjén, minekutána az előtt való estve Oberster Gróf Serbelloni megérkezett, a' legszebb rendel és legnagyobb csendességgel Városunkba beszálott. A' Város rendes Fő Hadnagyának Tek. Ostrowi Ostrowicz József Úrnak távollétében, Interimalis Fő Hadnagy Tek. Komadi Tarsoly Sándor Úr, minden szükségesek iránt rendeléseit jó eleve megtette. A' főbb Tiszt Uraknak illendő szállásokat 's lovaiknak istállókat, itten, hol a' nagyobb részt a' Nemesi Rend teszi, az adó-fizelő kevés népnél

találni éppen nem lehetett volna, hanem a' Magistrátus' megtalálására, hazafiúi készséggel valának hajlandók, a' főbb és alsóbb rangú Nemes Urak, házaikat és istállóikat általengedni. — A' Felsőbbség által kiadatott azon parancsolat, melly szerint Torda Városának, az hol sok szalma és nád fedelű épületek találtak, éppen abban az idő pontban, a' mellyben minden gabona és széna takarmányok, kinek kinek épületei körül lerakva vagynak, Contractiót kell elfogadni, a' tüztől való félelem miatt, egy elsőben nem kicsiny rémülést okozott; de megcsendesedett a' Városnak ezen félelme csakhamar, látván a' nevezett Ns. Regimentben a' szoros és igazi katonai rendtartást, melly megérdemli, hogy minden Hazánkban kvártélyozó Ns. Regimenteknek például szolgáljon. A' városi nép a' maga katona szállójával és ez amazzal a' legnagyobb csendességben voltak. Katonát csak nappal szolgálatjában, de éjszaka kvártélyán kívül látni sehol nem lehetett, sőt még korcsmára sem volt szabad menni egy katonának is, a' melly a' millyen új éppen olyan jó rendelés a' csendesség' fentartására nézve.

Minekutána több Generális Urak megfordultak a' hadi gyakorlásoknak megvizsgálása végett, a' legutolsó gyakorlás' megtekintésére megérkezett f. h. 26d. Erdélyi Hadi Fő Kormányzó Báró Schustek Ő Exclja, 's más nap reggel künn a' Keresztes Mezején megvizsgálta az egész Ns. Regimentet, mellynek köszöntésére Kolosvárról kiutazni méltóztatott a' Hazai felséges kir. Fő Kormányzék' valóságos Elölülője Nagy-Mélt. Branycskai L. Báró Josika János Úr Ő Exclja is, 's több ezen szemlélésre megjelent Hazai fő Rendű Urak' és Aszszony-

ságok' társaságában végig nézván a' katonai utolsó gyakorlást, minekutána a' főbb Katona-Tiszt Urakkal együtt Ns. Torda Vármegye Fő Ispánjánál Mélt. Gróf és Cs. K. Kamarás Torotzkai Pál Úr Ő Nagyságánál, a' Város Praetoriumának nagyobb szalájában ebédeltek, a' tisztelt Fő Commandirozó Úr Ő Excljával egy szekérben ülve, a' Magistrátusnak a' város határa széléig kísérése és a' morszár-agyúk' hangzása között, még azon napon visszaútazott Kolosvárra.

Sept. 28d. az egész Magistrátus tiszteletére ment ezen Ns. Regiment Mélt. Obersterének, 's megköszönte a' katonai nagy rendtartás által a' Városhoz mutatott jóságát. Más nap a' tisztelt Mélt. Gróf Oberster Úr is, Mélt. Major Thalherr és Grosser Urakkal együtt, Városunknak Fő Hadnagyához, Tek. Ostrowiczi József Úrhoz, a' ki. f. h. 13d. érkezett-meg Magyar Országi útazásából, személyesen elmenni méltóztatván, a' Városi nép között kieszközlött jó rendet, 's a' Népnek a' békvártélyozott Katonasághoz mutatott jóságát költsönösön megköszönték; melly után a' következett napon, a' Városi Nemes Közönség által tétetett ágyúzások és a' Városi Bandának zengései közben, az itten békvártélyozva volt egész Katonaság, bészállásához hasonló szép rendel elútafván, csupa jó emlékezetet hagyott maga után. — A' Katonai név, melly ezelőtt irtózatos volt a' Nép között, elkövetni szokott káros rendtelenségei miatt, most szelídebb hangzást ekhözött vissza; 's mind ezt, a' jó rendet fentartani akaró és tudó, 's nem csak alattok lévő Katonáikat, hanem az azokat véres verejtékjeikkel tartó föld népét is kímellő kormányzó Hadi Tiszt Uraknak lehet köszönni.